

RAHANDUS-
MINISTEERIUM

MINISTRY of FINANCE of the REPUBLIC of ESTONIA

Finantsplaneerimine KOVides ning tuleviku väljavaated

Sulev Liivik

Rahandusministeerium

Finantsplaneerimise aluspõhimõtted

Finantsplaneerimise põhimõtted:

- **Säästlikkus** - ressursside kulutamisse suhtutakse kokkuhoidlikult ja ettevaatlikult. Seega tuleb arvestada ressursside piiratusega.
- **Tõhusus** - võimalikult vähese raha eest pakutakse võimalikult palju kaupu ja teenuseid. Seega mõõdab tõhusus pakutavate kaupade ja teenuste hulga, väärtuse või kvaliteedi ning selleks kuluvate ressursside suhet.
- **Mõjus** - miks üldse tehakse neid kulusid, mida tehakse, mis on kulutuse eesmärk?. Kui kulutamine on põhjendatud, taotletakse võimalikult vähese raha eest võimalikult heade eesmärkide saavutamist ehk parimaid tulemusi.
- Mõjus on kõige tähtsam, mille nimel võib teha isegi väikeseid järeleandmisi säästlikkuses ja tõhususes.

Finantsplaneerimise raamistik (arengukava)

Arengukava põhimõtted:

- määratleb KOV-i **eesmärgid ja tegevused** eesmärkide elluviimiseks:
  - Hierarhiline ülesehitus (tegevusvaldkond - meede) annab võimaluse prioritiseerida tegevusi ja määrata erineva juhtimistasandite vastutus.
  - Strateegilised eesmärgid (soovitavad tulemused) on otstarbekas seada meetme tasandil. Strateegilisel planeerimisel on oluline, et eesmärgid lähtuksid küsimusest „miks me seda teeme, mida me teeme?“, mitte aga küsimusest „mida me teeme?“
  - Iga strateegilise eesmärgi juures tuleb kasutada ainult selliseid indikaatoreid, mis on üheselt mõistetavalt ja kvantitatiivselt mõõdetavad.
- sisaldab **majanduskeskkonna** analüüsi ja prognoosi;
- sisaldab tegevusvaldkonniti **hetkeolukorra** analüüsi;
- on aluseks **eelarvestrateegia koostamisel ja eelarvestamisel**, sealhulgas kohustuste võtmisel ja investeeringute kavandamisel;
- on kooskõlas KOV-i kohustuslike **valdkondlike arengukavadega** ja üldplaneeringuga;
- hõlmab koostamise aastal vähemalt **nelja eelseisvat aastat**;
- kajastab andmed **pikemaajaliste kohustuste** kohta, mis ületavad eelarvestrateegia perioodi.

Tegevuskava seob arengukava prioriteedid ja eelarvestrateegia. **Tegevuskavas kajastatakse kõik tegevused** (ka need, millel rahalist katet hetkel pole).

Finantsplaneerimise raamistik (eelarvestrateegia)

Eelarvestrateegia põhimõtted:

- seob arengukava eesmärgid **finantsidega**;
- hõlmab koostamise aastal vähemalt **nelja järgnevat aastat, mis**
  - tagab selguse võimaluste kohta (kui suur on raha hulk);
  - tagab selguse võetud kohustuste kohta (kui palju peab raha välja käima);
  - tagab kulutuste või väljaminekute realistliku planeerimise (millal on võimalik uusi tegevusi, poliitikate muudatusi või investeeringuid ellu viia);
  - võimaldab kinni pidada finantstegevuse piirangutest ja ära hoida finantsraskusi.
- peab põhinema **realistlikul** majandusprognoosil;
- annab ülevaate eelneva aasta tegelikest, jooksva aastal kavandatud (oodatavatest) ja järgnevateks aastateks prognoositud (kavandatud) KOV-i **sissetulekutest ja väljaminekutest**;
- esitab KOV-i ja arvestusüksuse eelneva aasta tegeliku ning jooksvaks ja järgnevateks aastateks prognoositavad **põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse** suurused;
- on **liigendatud** sarnaselt arengukavale;
- sisaldab **reservtegevuste nimekirja** vastavalt tegevuskavale.

Finantsplaneerimise tööriistakast

KOV finantsjuhtimise projekt (lõpeb 2012 mais):

- finantsplaneerimise **töövahend** Exceli keskkonnas (RM kodulehel allalaaditav);
- finantsjuhtimise **käsiraamat** koos töövahendi kasutamisjuhendiga (RM kodulehel allalaaditav);
- finantsplaneerimise **koolitused** aprillis (eelkõige töövahendi kasutamise õpetus).

Edasised arendused:

- ministeeriumi **kodulehe arendus** (finantsjuhtimise mail-list, foorum, facebooki konto);
- finantsplaneerimise töövahendi veebipõhine sammhaaval **täitmise juhend** (võimaldab selle kaudu Exceli tabeli ära täita);
- eelarvestrateegia tabelisse andmete laadimise võimalus (SKP andmed, raamatupidamise andmed);
- eelarve ja eelarve täitmise andmike infosüsteem (sarnane saldoandmike infosüsteemiga);
- veebipõhine eelarve, eelarve täitmise ja raamatupidamise andmete päringute süsteem.

RES-i peamised põhimõtted

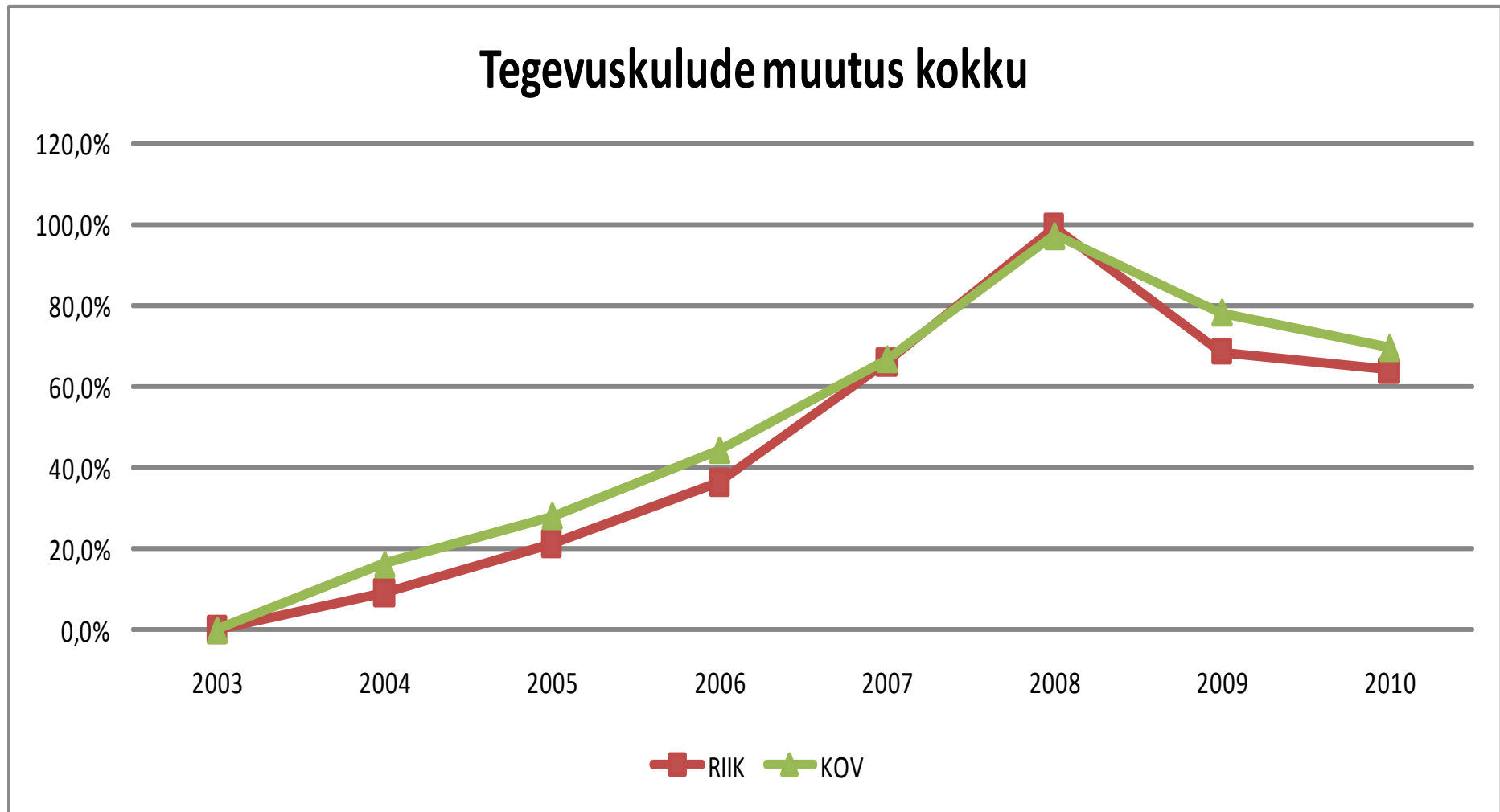
Riigi eelarvestrateegia 2013-2016:

- ja EL struktuurivahendite 2014+ ettevalmistamine koos (sama valdkondlik struktuur ja strateegilised eesmärgid)
- ja stabiilsusprogrammi uuendamine ühtselt
- uuendamise aluseks kehtivas strateegias kaardistatud valdkonnad ja eesmärgid (üle vaadatakse indikaatorite sihttasemed)
- koostamiseks kogutavad andmed on sisendiks ka 2013. aasta eelarveprojekti ettevalmistamisel

Olulised tähtajad eelarvestrateegia ja riigieelarve koostamisel

- **veebruar** - ministrite kohtumised peaministriga
- **märts** – ministeeriumid esitavad 2013-2016 arengukavad koos finantsplaanidega
- **märts** – poliitikamuudatuste ja finantsplaani läbirääkimised kantslerite tasandil
- **aprill** – kabineti arutelud ning eelarvestrateegia ja stabiilsusprogrammi heakskiitmine (sh järgmise aasta eelarve piirsummad)
- **mai** – täpsustavad valitsemisalad 2013. aasta eelarvet vastavalt RES 2013-2016 finantsraamile
- **juuni** – Euroopa Nõukogu esitab soovitud eelarvepoliitika kujundamiseks
- **august** – toimuvad ministrite vahelised kohtumised
- **september** – kabineti arutelud ning 2013. a eelarve heakskiitmine.

Riigieelarve ja KOVide võrdlus

KOVide finantseerimisega seotud arengud

- elamumaade maamaksu vähenemise võimalik kompenseerimine;
- tulubaasi mitmekesistamise (KOVide võimalus ise maksubaasi kujundada) võimaluste analüüs;
- tulumaksu kahe aadressi (elukoht, töökoht) alusel või kahe omavalitsuse vahel jaotamise analüüs;
- võlakoormuse arvestamine siseriiklike investeringutoetuste eraldamisel;
- KOVide koostöö soodustamise ning tugiteenuste konsolideerimise võimaluste analüüs;
- tasandusfondi edasiarendused (hooldatava parameetri kaotamine, infrastruktuuri parameeter);
- kaevandusõiguse tasude ja kaevandusega seotud vee-erikasutuse tasude jaotuspõhimõtete muutmine;
- rahvaraamatukogude finantsmudeli arendamine;
- EL riikide vahelisest lepingust tulenev fiskaalreeglite ülevaatamine.

RAHANDUS-
MINISTEERIUM

MINISTRY of FINANCE of the REPUBLIC of ESTONIA

Täna!